

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/499
KARAR NO : 2025/605
KARAR TR : 13/10/2025

ÖZET: 1219 sayılı Kanun'un 36. ve 44. maddeleri uyarınca verilen salt *idari* para cezasının iptal edilmesi istemiyle açılan davanın, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. ve 27/1. maddeleri uyarınca ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : E. Ö.
Vekili : Av. Ş. E. M.
Davalı : Çankaya Kaymakamlığı
Vekili : Av. F. K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Çankaya İlçe Sağlık Müdürlüğünce bir işyerinde yapılan denetim sırasında, yetkisiz ve ruhsatsız sağlık hizmeti verildiğinden bahisle dış hekimi davacı hakkında, 3359 sayılı Kanun'un ek 11/2. maddesine aykırılık sebebiyle, 1219 sayılı Kanun'un 36. ve 44. maddeleri uyarınca 24.113,55 TL idari para cezası ve ayrıca işyerinin süresiz olarak faaliyetten men edilmesine karar verilmiş; davacı vekili tarafından, idari para cezasına ilişkin 30/04/2025 tarih ve 275017858 sayılı işlemin iptali istemiyle, adli yargı yerinde itiraz başvurusunda bulunulmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Ankara 7. Sulh Ceza Hakimliği 24/06/2025 tarih ve D.İş No: 2025/6178 sayılı kararı** ile, idari para cezasının yanında faaliyetin süresiz durdurulması kararının da verilmiş olması nedeniyle, yapılan başvuruyu inceleme görevinin idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle, 5326 sayılı Kanun'un 27/8. maddesi uyarınca itirazın görev yönünden reddine karar vermiş ve bu karara yapılan itiraz Ankara 8. Sulh Ceza Hakimliğinin 01/07/2025 tarih ve D.İş: 2025/7866 sayılı kararı ile kesin olarak reddedilmiş ve karar **kesinleşmiştir**. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"... 5326 sayılı Yasanın 27/8. maddesi şu şekilde düzenlenmiştir:

(8)(Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görülür.

Bu açıklamalar bağlamında yapılan değerlendirmede: "İdari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görülür." şeklindeki düzenleme nazara alındığında somut olayda, yukarıda mezkur karar ile Çankaya Kaymakamlığı ile Sağlık Müdürlüğünce başvuran

hakkında faaliyetin süresiz durdurulması ve idari para cezası şeklinde idari yaptırım uygulanmasının ve birbirinden bağımsız şekilde değerlendirme yapılmasının mümkün olmamasının anlaşılması karşısında 5326 sayılı Kanunun 28/1-b bendi gereği başvuru konusu idari yaptırım kararının ceza hakimliğinde incelenebilecek kararlardan olmadığı, idare mahkemesince incelenebilecek kararlardan olduğundan, bu sebeple Hakimliğimizin görevsizliğine dair aşağıdaki şekilde karar verilmiştir."

3. Davacı vekili, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Ankara 27. İdare Mahkemesi 10/07/2025 tarih ve E.2025/977 sayılı kararı** ile, salt idari para cezasına itirazla ilişkin uyuşmazlığın görüm ve çözümünün, 5326 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"... Kabahatler Kanunu'nun, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksinin öngörülmemesi halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden; davacı tarafından, adresinde kain iş yerinde 26/04/2025 tarihinde idarece yapılan denetimde, ruhsatsız ve yetkisiz sağlık hizmeti verilmesi kapsamında tesis edilen idari para cezasına (24.113.55 TL) ilişkin Çankaya Kaymakamlığı ile Sağlık Müdürlüğünün 30/04/202 tarih ve 27501785 sayılı işleminin iptali istemiyle bakılmakta olunan davanın açıldığı görülmüştür.

Bu itibarla dosya kapsamı ve yukarıda yer verilen değerlendirildiğinde, davanın idarece düzenlenen idari para cezasına karşı açıldığı, dava konusu işlemin dayanağı mevzuatında idari para cezası kararına karşı kanun yoluna ilişkin bir hükmün bulunmadığı dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görülmesinde ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Nitekim, benzer uyuşmazlıklarda Uyuşmazlık Mahkemesi'nin vermiş olduğu 31.10.2022 tarih ve E:2022/24, K:2022/29 sayılı kararda da adli yargının görevli olduğu yönündedir. ..."

5. Ankara 27. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun Ek 11. maddesinin 2. fıkrası şöyledir:

"(Ek: 2/1/2014-6514/46 md.)

...

(Değişik ikinci fıkra:21/2/2024-7496/20 md.) Olağanüstü durumlarda mesleğini icraya yetkili kişilerce acil sağlık hizmeti ulaşıma ve sağlık hizmeti devamlılık arz edene kadar verilecek olan sağlık hizmeti hariç, ruhsatsız veya yetkisiz olarak sağlık hizmeti veren veya verdirenler, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Özel izne tabi hizmet birimlerini ve sağlık kuruluşlarını Sağlık Bakanlığından izin almaksızın açan veya buralarda verilecek hizmetleri sunanlar iki yüz elli bin Türk lirasından az olmamak üzere bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yarısına kadar idari para cezası ile cezalandırılır.

..."

7. 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un "Diş tabipleri" başlıklı 2. faslında yer alan 29. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 11/12/2010-6088/1 md.)

Diş tabibi, insan sağlığına ilişkin olarak, dişlerin, diş etlerinin ve bunlarla doğrudan bağlantılı olan ağız ve çene dokularının sağlığının korunması, hastalıklarının ve düzensizliklerinin teşhisi ve tedavisi ve rehabilite edilmesi ile ilgili her türlü mesleki faaliyeti icra etmeye yetkilidir.

Diş tabipliğinin herhangi bir dalında münhasıran uzman olmak ve o unvanı ilan edebilmek için diş hekimliği fakültelerinden veya Sağlık Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarından alınmış bir uzmanlık belgesine sahip olmak şarttır."

8. 1219 sayılı Kanun'un 36. maddesi şöyledir:

"Bir mahalde sanatını icra etmek isteyen bir diş tabibi veya dişçi icrayı sanata başladığından itibaren azami bir hafta zarfında isim ve hüviyetini, diploma veya ruhsatname tarih ve numarasını ve muayenehane itti haz ettiğ i yeri havi bir ihbarnameyi o mahallin en büyük sıhhiye memuruna vermeğe mecburdur. Muayenehanenin nakli halinde en az yirmi dört saat evvel nakil keyfiyetini ihbar edecektir."

9. 1219 sayılı Kanun'un 44. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 23/1/2008-5728/28 md.)

29 uncu maddede hududu gösterilen icrayı sanat salahiyetini tecavüz eden veya 33, 35, 36, 37, 39 ve 40 ıncı maddeler ahkamına riayet etmeyen diş tabipleri veya dişçilere yüz Türk Lirasından bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir."

10. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Genel kanun niteliğ i" başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanun'un;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında, uygulanır."

11. 5326 sayılı Kanun'un "Yaptırım türleri" başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığ ında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"

12. 5326 sayılı Kanun'un "Başvuru yolu" başlıklı 27. maddesinin 1. ve 8. fıkraları şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliğ i veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

...

(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür .”

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

13. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 13/10/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası örneği ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

14. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

15. Dava, işyerinde yapılan denetim sırasında, dış hekimi olan davacı hakkında 3359 sayılı Kanun'un ek 11/2. maddesine aykırılık sebebiyle, 1219 sayılı Kanun'un 36. ve 44. maddeleri uyarınca verilen 24.113,55 TL idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

16. Somut olayda, davacı hakkında yetkisiz ve ruhsatsız sağlık hizmeti verildiğinden bahisle idari para cezası düzenlendiği, bununla birlikte işyerinin de mühürlenerek faaliyetinin süresiz olarak durdurulmasına karar verildiği, davacı vekili tarafından yapılan itirazda, ruhsatsız dış polinikliğin müvekkili tarafından açılmadığı ve işletilmediği, dolayısıyla faaliyetin süresiz durdurulması kararının dava konusu yapılmayıp salt idari para cezasına itirazda bulunulduğu anlaşılmıştır.

17. Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesinin sekizinci fıkrasında; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde, idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği kurala bağlanmış, bu maddenin gerekçesinde de bu hükümle, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

18. 19/12/2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun; idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı ancak idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır.

19. İncelenen uyuşmazlıkta, aynı maddi olay nedeniyle denetimi yapılan işyerine ilişkin olarak tutanakta yine davacı hakkında uygulanan süresiz olarak faaliyetin durdurulması yaptırımının dava konusu yapılmadığı, davacı hakkında uygulanan idari para cezasının da 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 1219 sayılı Kanun'da da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun değişik 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesinin birinci fıkrası bir arada değerlendirildiğinde, 1219 sayılı Kanun'un 36. ve 44. maddeleri uyarınca verilen idari para cezasına karşı açılan davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

20. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Ankara 27. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Ankara 7. Sulh Ceza Hakimliğinin 24/06/2025 tarih ve D.İş.No. 2025/6178 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 27. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 7. Sulh Ceza Hakimliğinin 24/06/2025 tarih ve D.İş.No. 2025/6178 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

13/10/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan
Rıdvan
GÜLEÇ

Üye
Nilgün
TAŞ

Üye
Doğan
AĞIRMAN

Üye
Eyüp
SARICALAR

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN

